

KINH ĐẠI TÁT-GIÀ NI-KIỀN TỬ SỞ THUYẾT

QUYỂN 6

Phẩm 8: CÔNG ĐỨC KHÔNG LỖI LẦM CỦA NHƯ LAI (Phần 1)

Bấy giờ, vua Nghiêm Sí đã nghe Tát-già Ni-kiền Tử nói rồi, tâm rất vui mừng, liền hỏi điều nghi ngờ:

–Thưa Đại sư! Nay những chúng sinh sống trong thế giới này, có người nào thông minh, đại trí, lợi căn, thông tuệ, biết pháp và phi pháp mà không có tội chăng?

Đáp:

–Đại vương! Có những chúng sinh này và họ không có tội lỗi.

Nhà vua hỏi:

–Thưa Đại sư! Nay ai là những người như thế?

Đáp:

–Đại vương! Đó là Sa-môn Cù-đàm, con dòng họ Thích, sinh ra ở trong Vương gia họ Thích, vì đạo xuất gia.

Đại vương nên biết! Ở trong kinh Từ-vi-đà có nói: “Sa-môn Cù-đàm dòng họ Thích kia không có tội lỗi. Bởi vì sinh trong Vương gia, không có sự ganh tỵ. Vì sao? Vì sinh ở trong nhà vua Chuyển luân, thuộc dòng họ cao quý nên không thể ganh tỵ. Vì sao? Vì sinh ở trong nhà thuộc dòng họ Cam giá, phước đức trang nghiêm nên không thể có sự ganh tỵ. Vì sao? Vì thân có đủ ba mươi hai tướng tốt và tám mươi vẻ đẹp trang nghiêm, đầy đủ sự thật không thể ganh tỵ. Vì sao? Vì đầy đủ hoàn toàn thành tựu trì giới, mười Lực, bốn Vô sở úy và mười tám pháp Bất cộng. Như thế, biết Sa-môn Cù-đàm kia không có tội.”

Đại vương! Sa-môn Cù-đàm con của dòng họ Thích kia, nếu không vì đạo bỏ nhà xuất gia thì sẽ thành bậc Chuyển luân thánh vương, làm vua trong bốn châu thiên hạ, sẽ làm vị Pháp vương thực hành pháp hạnh. Ngài có đầy đủ bảy báu, như xe báu, voi báu, ngựa báu, phu nhân báu như ý, đại thần báu, chủ kho báu và có đầy đủ ngàn người con, dũng mãnh tuấn kiệt, lại có tướng trợ phụ. Thân của Ngài có đầy đủ uy đức, không thể chê bai được; có năng lực hàng phục các quân đội khác; thành tựu đầy đủ tướng Chuyển luân vương ở trong bốn thiên hạ, đều được tự tại, không có ai hơn Ngài. Ở trong đại địa này không có oán thù, không có não hại, không có vũ khí mà chỉ dựa theo pháp cai trị, sống trong sạch, bình đẳng tự tại.

Hơn thế nữa, Vương tử Sa-môn Cù-đàm kia cũng không thích thú vui ở thế gian, lại bỏ nhà xuất gia, dũng mãnh tinh tấn, thực hành đại khổ hạnh, ngày ăn một hạt vừng hay một hạt gạo, tâm không lười biếng. Trải qua sáu năm tu khổ hạnh, thành Đẳng chánh giác, ngồi nơi đạo tràng tu khổ hạnh, thu phục ma lực, nhất tâm nghĩ về điều mình đã biết, điều mình đã đắc, đã thấy và điều đã chứng ngộ tương ứng với trí tuệ. Tất cả pháp đã chứng ngộ kia không bởi học từ thầy mà chính tự trí của mình thể chứng được giác trí như thật ấy. Cho nên biết rằng, tất cả thế gian Trời, Người, Ma, Phạm, Sa-môn, Bà-la-môn không ai có thể bằng Sa-môn Cù-đàm, huống gì có người hơn Sa-môn

Cù-đàm là Bạc Vô Đẳng Đẳng, Vô Thắng Đẳng! Bởi thế, Ngài không có lỗi lầm. Vì sao? Vì dòng họ của Sa-môn Cù-đàm kia không ai bằng, thân tướng không ai bằng, trí tuệ không ai bằng, nên không có lỗi lầm.

Rồi nói kệ rằng:

*Thân sinh dòng họ quý
Các tướng trăm phước quý
Tám mươi vẻ đẹp diệu
Trang nghiêm tự thân Phật
Sáu năm tu khổ hạnh
Ngồi dưới cây Bồ-đề
Thu phục các chúng ma
Đạt đến Nhất thiết trí
Là Thầy các trời người
Thường nghĩ lợi thế gian
Từ bi tâm bình đẳng
Cứu khổ không oán thân
Thành Ba-la-nại nói
Pháp tương ứng Tứ đế
Vô ngã, mạng, chúng sinh
Cho nên không lỗi lầm.*

Bấy giờ, vua Nghiêm Sí thừa Tát-già Ni-kiền Tử:

–Thưa Đại sư! Nên nói cho chúng tôi biết thế nào là ba mươi hai tướng Đại tướng phu của Như Lai, và cách dùng ba mươi tướng này trang nghiêm thân và được tên Đại tướng phu sư tử chúa.

Khi ấy, Đại Tát-già Ni-kiền Tử bảo vua Nghiêm Sí:

–Đại vương! Xin chí thành lắng nghe, tôi sẽ nói.

Nhà vua trả lời:

–Thưa Đại sư! Tôi xin được nghe.

Tát-già Ni-kiền Tử nói:

–Đại vương! Ba mươi hai tướng tốt của Sa-môn Cù-đàm, đó là:

1. Dưới bàn chân của Sa-môn Cù-đàm rất bằng phẳng, đứng vững vàng trên đất.
2. Dưới bàn chân của Sa-môn Cù-đàm có đầy đủ tướng “Thiên bức luân” (*bánh xe ngàn cãm*).
3. Sa-môn Cù-đàm tay, chân mềm mại giống như vải hoa trời.
4. Các ngón tay của Sa-môn Cù-đàm dài và rất thon thả.
5. Giữa các ngón tay của Sa-môn Cù-đàm có màng lưới.
6. Gót chân của Sa-môn Cù-đàm rất tròn trịa.
7. Mu bàn chân của Sa-môn Cù-đàm đầy đặn.
8. Sa-môn Cù-đàm có đùi nai chúa.
9. Sa-môn Cù-đàm thân tướng đoan nghiêm.
10. Âm tàng của Sa-môn Cù-đàm như ngựa chúa.
11. Sa-môn Cù-đàm mỗi một lỗ chân lông trên người, chỉ mọc một sợi lông không lẫn lộn nhau.
12. Tóc của Sa-môn Cù-đàm có màu sắc như lưu ly tinh diệu.
13. Lông trên thân Sa-môn Cù-đàm mọc hướng lên trên rất mềm mại.

14. Da của Sa-môn Cù-đàm có màu sắc như vàng.
 15. Da của Sa-môn Cù-đàm mịn màng và mềm mại.
 16. Bấy chỗ của Sa-môn Cù-đàm bằng phẳng.
 17. Hai vai của Sa-môn Cù-đàm tròn đầy.
 18. Hai vai của Sa-môn Cù-đàm cao và ngang bằng như núi vàng.
 19. Thân thể của Sa-môn Cù-đàm rất cao lớn.
 20. Thân thể của Sa-môn Cù-đàm thon thả, ngay thẳng như chúa Ni-câu.
 21. Má của Sa-môn Cù-đàm như má của Sư tử.
 22. Sa-môn Cù-đàm có đủ bốn mươi chiếc răng.
 23. Răng của Sa-môn Cù-đàm khít và sát.
 24. Răng của Sa-môn Cù-đàm đều và bằng phẳng.
 25. Răng của Sa-môn Cù-đàm trắng như tuyết.
 26. Lưỡi của Sa-môn Cù-đàm thưởng thức được vị tối thượng.
 27. Lưỡi của Sa-môn Cù-đàm che hết cả mặt.
 28. Tiếng nói của Sa-môn Cù-đàm như tiếng Phạm.
 29. Mắt của Sa-môn Cù-đàm như mắt trâu chúa, trên dưới đều có thể nhìn lên xuống được.
 30. Con mắt của Sa-môn Cù-đàm tươi sáng như cánh hoa sen xanh.
 31. Trên trán của Sa-môn Cù-đàm có sợi lông dài thể hiện tướng công đức đầy đủ.
 32. Đầu của Sa-môn Cù-đàm rất cao, không thấy đỉnh.
- Đại vương nên biết! Sa-môn Cù-đàm dùng ba mươi hai tướng tốt này trang nghiêm thân, nên gọi là Đại tướng phu sư tử chúa.

Rồi nói kệ rằng:

*Đảnh cao tướng vi diệu
Thân trang nghiêm tối thắng
Tóc như lưu ly xanh
Màu đẹp xoáy bên phải.
Mắt đẹp giống trâu chúa
Như cánh hoa sen xanh
Cho nên, thân Cù-đàm
Chỉ khen không ganh tỵ.
Giọng Cù-đàm vi diệu
Vượt các tiếng Phạm thế
Như chim Ca-lăng-già
Các chim đều không bằng.
Lưỡi che khắp cả mặt
Sạch như cánh hoa sen
Diệu tướng vượt quần sinh
Cho nên, đời không bằng.
Lưỡi ném đến thượng vị
Các vị không sai khác
Mau thành thân tướng đẹp
Nên Phật không lỗi lầm.
Răng công đức Cù-đàm
Tất cả không ai bằng*

LINH SƠN PHÁP BẢO ĐẠI TẠNG KINH

Trong sáng như ngọc tuyết
Ngang bằng không lồi lõm.
Gò má cao và rộng
Vuông như Sư tử chúa
Môi hồng ai cũng khen
Giống như trái Tân-bà.
Hai vai cao và bằng
Trước sau đều tròn trịa
Thần quang chiếu các mắt
Cao đẹp như núi vàng.
Các tướng thân Cù-đàm
Trang nghiêm ba mươi hai
Trên dưới thân tròn đầy
Như cây chúa Ni-câu.
Thân Cù-đàm cao lớn
Đứng vững không chê được
Trí giả thường mong đợi
Ưu nhìn không biết chán.
Cù-đàm thân công đức
Bảy chỗ đều đầy đủ
Màu da luôn tươi sáng
Như vàng Diêm-phù-đàn.
Lông thân nhỏ mềm mại
Bụi trần không làm nhơ
Mọc xoáy về bên phải
Dựa nhau hướng lên trên.
Tóc sạch màu xanh đẹp
Dày rậm không thưa thớt
Cho nên tướng Cù-đàm
Hơn các tướng thế gian.
Thân Cù-đàm ngay thẳng
Ngồi đứng không cong queo
Âm tàng tướng ngựa chúa
Cũng như Đại Long vương.
Đùi như chân nai chúa
Lớn nhỏ trên dưới đều
Cho nên người trí nhìn
Không có tâm nhàm chán.
Ngón tay, chân có màng
Trong ngoài thường tươi sáng
Móng như lá đồng đỏ
Ngón như hình đốt đồng.
Thân mu chân đầy cao
Dáng tròn như viên ngọc
Gót bàn chân rất đẹp

*Ngang bằng không cao thấp.
Các ngón nhỏ và dài
Co duỗi rất mềm mại
Dưới chân phẳng đứng vững
Dẫm đất thường an ổn.
Đây là phước Cù-đàm
Công đức như các núi
Theo nhóm công đức đây
Hiện thành thân Cù-đàm.
Thân công đức như vậy
Hơn thế gian trời người
Như trăng tròn sáng kia
Xuất hiện giữa các sao.
Cù-đàm tướng Trượng phu
Công đức trang nghiêm thân
Đại Bi tự tại hiện
Lợi ích các thế gian.
Pháp thanh tịnh không dơ
Vô lượng các công đức
Các diệu tướng như thế
Chỉ cảnh giới Cù-đàm.*

Nhà vua hỏi:

–Thưa Đại sư! Tám mươi vẻ đẹp của Như Lai là những nghiêm thân, nên nói Như Lai có trăm phước tướng trang nghiêm thân công đức?

Đáp:

–Đại vương! Nay tôi nói ví dụ về sự thành tựu của việc này. Nếu gom hết chúng sinh thuộc bốn loại sinh trong tam thiên đại thiên thế giới; nghĩa là những loài sinh bằng trứng, sinh bằng thai, sinh bằng ẩm ướt, sinh bằng biến hóa. Tất cả những chúng sinh này, giả sử cùng một lúc được làm thân người. Khi đã được làm thân người rồi, mỗi mỗi chúng sinh ấy đều tu mười thiện nghiệp, thành tựu phước đức của vua Chuyển luân thánh.

Những chúng sinh ấy đã tu thành tựu phước đức hội tụ của vua Chuyển luân thánh rồi, mỗi mỗi phước đức ấy lại tăng lên gấp trăm lần thì chỉ mới thành tựu tướng công đức của một lỗ chân lông Cù-đàm. Đó là công đức trong một lỗ chân lông, còn công đức trong mỗi mỗi lỗ chân lông khác cũng như thế.

Đại vương nên biết! Công đức trong tất cả lỗ chân lông lại tăng lên trăm lần thì chỉ mới thành tựu một công đức tốt ở thân Sa-môn Cù-đàm. Đó là một công đức tốt, còn mỗi công đức khác cũng lại như thế.

Như vậy, tất cả các công đức tốt lại tăng lên trăm lần thì chỉ mới thành tựu một tướng công đức Đại trượng phu trong thân Sa-môn Cù-đàm. Đó là một tướng công đức, còn các tướng công đức khác cũng lại như thế.

Như vậy, ba mươi hai tướng công đức lại tăng lên trăm lần thì chỉ mới thành tựu một tướng công đức giữa lông trắng chân mày của Sa-môn Cù-đàm. Như vậy, tướng công đức lông trắng giữa chân mày lại tăng lên trăm lần mới được thành tựu một tướng đỉnh đầu công đức trong tướng Đại trượng phu của Sa-môn Cù-đàm.

LINH SƠN PHÁP BẢO ĐẠI TẠNG KINH

Như vậy, công đức tướng đành đầu lại tăng thêm trăm, ngàn, vạn, ức lần mới được thành tựu một âm thanh như tiếng ốc công đức trong tướng Đại tướng phu của Sa-môn Cù-đàm.

Sa-môn Cù-đàm với công đức tiếng ốc này, tất cả những âm thanh của tất cả chúng sinh trong cảnh giới chúng sinh, với ngôn ngữ không đồng nhau, cùng một lúc đưa ra trăm ngàn câu hỏi khác nhau. Có những sự việc mà chúng sinh này hỏi rồi, chúng sinh khác không hỏi nữa. Nhưng có thể bằng trí tuệ, chỉ trong một niệm dùng một âm thanh trả lời tất cả các câu hỏi của chúng sinh ấy và có thể khiến cho họ cùng một lúc hiểu rõ vấn đề mình hỏi.

Đại vương nên biết! Sa-môn Cù-đàm dùng công đức này trang nghiêm thân, nên gọi là thành tựu tướng Đại tướng phu. Bởi thế, Sa-môn Cù-đàm đã thành tựu thân tướng trăm phước công đức, nên Sa-môn Cù-đàm thành tựu âm thanh vi diệu của Phạm vương.

Rồi nói kệ rằng:

*Thân công đức Cù-đàm
Chứa nhóm trăm phước tướng
Giáo hóa các quần sinh
Nên gọi Thầy trời người.
Thấy, nghe và nhận vật
Phước ấy không thể lường
Cù-đàm xuất thế gian
Lợi ích các chúng sinh.
Cõi chúng sinh sai khác
Tùy loài hỏi khác nhau
Cù-đàm chỉ một niệm
Một âm đáp liền hiểu.
Cù-đàm hiện thế gian
Hay dùng âm thanh Phạm
Chuyển pháp luân tối thượng
Khiến trời người hết khổ.*

Bấy giờ, vua Nghiêm Sí hỏi Tát-già Ni-kiền Tử bằng bài kệ:

*Đại sư hãy nói tên
Các tướng nhỏ Như Lai
Xin vì các chúng sinh
Và tôi, phân biệt nói.*

Lúc đó, Tát-già Ni-kiền Tử trả lời vua Nghiêm Sí:

–Đại vương! Người có thể vì các chúng sinh xiển dương thiểu tướng công đức của Như Lai sẽ có lợi ích lớn. Nay người lắng nghe, ta phân biệt nói rõ từng tướng một:

Sa-môn Cù-đàm có tám mươi tướng hảo. Theo những tướng hảo ấy, ta nói rộng về tướng công đức của Sa-môn Cù-đàm, giống như trăng rằm mùa thu xuất hiện giữa các sao.

Tám mươi tướng ấy là:

1. Tướng đầu của Sa-môn Cù-đàm rất uy nghiêm, trên dưới đều tương ứng.
2. Tướng đầu của Sa-môn Cù-đàm tròn đẹp như trái cây Ma-đà-la.
3. Tóc của Sa-môn Cù-đàm dài, đẹp và mềm mại như tơ Uy hắc.
4. Tóc của Sa-môn Cù-đàm suôn thẳng, không rối rắm.

5. Lông và tóc của Sa-môn Cù-đàm uốn chuyển xuôi theo một mái về bên phải.
6. Tóc và da của Sa-môn Cù-đàm có màu sắc bóng loáng như lưu ly xanh.
7. Chân mày của Sa-môn Cù-đàm trắng xóa như trăng mới mọc.
8. Mắt của Sa-môn Cù-đàm dài lớn như cánh hoa sen xanh.
9. Trái tai của Sa-môn Cù-đàm thông dài như giọt sương nhiều xuống.
10. Mũi của Sa-môn Cù-đàm dài, cao và thẳng không thấy lỗ.
11. Miệng của Sa-môn Cù-đàm có hương thơm thanh khiết, người ngửi không biết chán.
12. Lưỡi của Sa-môn Cù-đàm có màu sắc sáng đỏ như lá đồng đỏ.
13. Lưỡi của Sa-môn Cù-đàm nhỏ, mỏng, láng sắc và mềm mại.
14. Môi của Sa-môn Cù-đàm có màu sắc đỏ hồng như quả Tần-bà.
15. Răng của Sa-môn Cù-đàm trắng, nhỏ và rất sắc bén, có ánh sáng phản chiếu trong miệng.
16. Sắc mặt của Sa-môn Cù-đàm tươi sáng rực rỡ như tấm gương sáng.
17. Khuôn mặt của Sa-môn Cù-đàm trên dưới, rộng hẹp đều rất tương xứng.
18. Khuôn mặt của Sa-môn Cù-đàm tươi đẹp như vầng trăng tròn.
19. Khuôn mặt của Sa-môn Cù-đàm uy nghiêm thù thắng, ai nhìn cũng thích.
20. Thân thể của Sa-môn Cù-đàm sạch sẽ, bụi trần không làm dơ.
21. Thân thể của Sa-môn Cù-đàm trong sạch, mềm mại, như tấm lụa, trắng như hoa, xanh tươi rực rỡ.
22. Thân Sa-môn Cù-đàm cao lớn, ngay thẳng như cờ Đế Thích.
23. Các vân chỉ trên thân Sa-môn Cù-đàm có tướng phước đức siêu việt.
24. Thân thể Sa-môn Cù-đàm mềm mại, trơn láng như bôi dầu.
25. Thân thể Sa-môn Cù-đàm to nhỏ như cây chừa Ni-câu thẳng thẳng, tròn trịa.
26. Các tướng tốt trên thân Sa-môn Cù-đàm người không thể chê được.
27. Sức mạnh của Sa-môn Cù-đàm không ai địch nổi, như Na-la-diên.
28. Sa-môn Cù-đàm dung mạo, cử chỉ rất uy nghi, tiến hoặc lùi đều có phép tắc.
29. Các tướng tốt ở trên thân Sa-môn Cù-đàm, tất cả chúng sinh thích ngắm không nhàm chán.
30. Các hình tướng trên thân Sa-môn Cù-đàm, các chúng sinh ác trông thấy sẽ sinh tâm vui mừng.
31. Bước đi của Sa-môn Cù-đàm rất uy nghiêm, chúng sinh nhìn không biết chán.
32. Sa-môn Cù-đàm mỗi khi xoay người lại nhìn giống như voi chúa.
33. Sa-môn Cù-đàm cử động thân thể hiện tướng uy nghi như sư tử chúa.
34. Thân Sa-môn Cù-đàm vững vàng luôn ổn định.
35. Thân tướng Sa-môn Cù-đàm cao lớn không thể đo lường được.
36. Thân Sa-môn Cù-đàm cao lớn, không có tướng thấp nhỏ.
37. Vầng ánh sáng khắp trên thân Sa-môn Cù-đàm tỏa ra với chu vi một trượng.
38. Thân Sa-môn Cù-đàm có các tướng ánh sáng chiếu soi khắp mười phương.
39. Sa-môn Cù-đàm thân tướng tôn quý, người thấy đều quy phục.
40. Da của Sa-môn Cù-đàm mịn màng, thường có ánh sáng.
41. Da của Sa-môn Cù-đàm trơn láng bằng phẳng, không có tướng già nhăn.
42. Ánh sáng trên thân Sa-môn Cù-đàm chiếu đến thì mắt chúng sinh không dám nhìn thẳng.
43. Thân Sa-môn Cù-đàm sáng tỏ, ban ngày cũng như ban đêm.

LINH SƠN PHÁP BẢO ĐẠI TẠNG KINH

44. Những lỗ chân lông trên thân Sa-môn Cù-đàm tiết ra mùi thơm vi diệu.
45. Tướng mạo và uy đức của Sa-môn Cù-đàm vượt hẳn thế gian.
46. Các đường gân, mạch máu trên thân Sa-môn Cù-đàm ẩn sâu, không lộ ra.
47. Các đốt xương của Sa-môn Cù-đàm nối liền nhau như mắt xích.
48. Lông trên thân Sa-môn Cù-đàm nhỏ nhắn, mịn màng và tất cả đều xoáy về bên phải.
49. Lông trên thân Sa-môn Cù-đàm có màu sắc sáng rực rỡ như vàng Diêm-phù-đề.
50. Sa-môn Cù-đàm chân tay có màu sắc đỏ trắng như hoa.
51. Tay chân Sa-môn Cù-đàm tươi tắn, sạch sẽ và luôn luôn mềm mại.
52. Mười ngón tay Sa-môn Cù-đàm nhỏ thon, dài rất đẹp.
53. Mắt cá chân của Sa-môn Cù-đàm không lộ ra, ngang bằng không cao, không thấp.
54. Xương đùi của Sa-môn Cù-đàm cứng dài trên dưới đều đầy đặn đẹp.
55. Tay chân Sa-môn Cù-đàm đều đặn không cao thấp.
56. Các ngón tay của Sa-môn Cù-đàm mềm mại, trong ngoài đều nắm được.
57. Các đường chỉ trong bàn tay Sa-môn Cù-đàm nhỏ, hiện rất rõ và kín đáo.
58. Chỉ tay Sa-môn Cù-đàm ngay thẳng rõ ràng.
59. Chỉ tay của Sa-môn Cù-đàm không đứt đoạn.
60. Móng tay Sa-môn Cù-đàm mỏng, láng bóng và có màu sắc như đồng đỏ.
61. Sa-môn Cù-đàm đứng ngay thẳng, vững vàng không nghiêng ngửa.
62. Sa-môn Cù-đàm đứng rất vững vàng, không ai có thể lay chuyển được.
63. Thân Sa-môn Cù-đàm cử động có uy lực giống như sư tử chúa.
64. Sa-môn Cù-đàm quay thân lại nhìn giống như voi đại chúa.
65. Bước đi của Sa-môn Cù-đàm thẳng thẳng không xiêu vẹo.
66. Bước đi của Sa-môn Cù-đàm bình thản như voi chúa.
67. Sa-môn Cù-đàm mỗi khi nhắc bước chân đi như ngỗng trắng chúa.
68. Sa-môn Cù-đàm bước đi không chạm đất, nhưng thân tướng in rõ trên đất.
69. Sa-môn Cù-đàm chín lỗ đầy đủ và đều.
70. Bụng của Sa-môn Cù-đàm nhỏ, không lộ ra.
71. Lỗ rốn của Sa-môn Cù-đàm sâu và tròn.
72. Âm thanh của Sa-môn Cù-đàm hòa nhã lớn nhỏ đều hay.
73. Tiếng nói của Sa-môn Cù-đàm rất vi diệu, vang xa, ai nghe cũng đều hiểu được.
74. Giọng nói của Sa-môn Cù-đàm tùy theo ý nghĩ của chúng sinh khi nghe đều được vui vẻ.
75. Giọng nói của Sa-môn Cù-đàm tùy theo phương hướng, không tăng không giảm.
76. Sa-môn Cù-đàm thuyết pháp đúng lúc, đúng trình độ không sai.
77. Sa-môn Cù-đàm có khả năng nói theo tiếng của địa phương ở khắp mọi nơi.
78. Sa-môn Cù-đàm thuyết pháp bằng một thứ tiếng mà khiến cho tất cả mọi loài khác nhau đều hiểu được.
79. Sa-môn Cù-đàm tùy theo nhân duyên thứ tự thuyết pháp.
80. Giữa ngực Sa-môn Cù-đàm có chữ vạn biểu hiện tướng công đức.

LINH SƠN PHÁP BẢO ĐẠI TẠNG KINH

Đại vương nên biết! Đó gọi là Sa-môn Cù-đàm thành tựu thân tướng công đức, với tám mươi vẻ đẹp trang nghiêm. Tất cả Thanh văn, Bích-chi-phật, các Trời, Ma, Phạm, Sa-môn, Bà-la-môn và các ngoại đạo không ai có được như thế, vì vậy, ta nói không có lỗi lầm.

Rồi nói kệ rằng:

*Đại vương nghe ta nói
Phật tám mươi vẻ đẹp
Đó là các tướng tốt
Trang nghiêm thân Cù-đàm.
Móng tay Ngài tròn đẹp
Hình như nửa ống trúc
Màu đồng đỏ tuyệt vời
Sáng tươi như bôi dầu,
Thịt giữa ngón bằng phẳng
Thứ tự rất đều nhau
Chỉ tay đều ngay thẳng
Sâu nhỏ tướng rõ ràng,
Mạch sâu không tướng khác
Môi đỏ quả Tần-bà
Chân khéo trụ đều nhau
Cho nên thường an ổn.
Mắt cá ẩn không hiện
Cao thấp khó phân biệt
Trong tay phát ánh sáng
Biểu hiện tướng công đức.
Tướng lưỡi rất mềm mại
Như lụa hoa trời mới
Mỏng như lá đồng đỏ
Sắc sáng thường tươi tắn.
Các đốt xương ẩn sâu
Diệu tướng thật khó thấy
Hai tay quá đầu gối
Trời, người đều khen ngợi.
Tiếng diệu vang rất xa
Giống như rống chúa lớn
Như mưa sấm giữa trời
Tiếng vi diệu vượt hơn.
Cù-đàm thân trắng tròn
Hợp với thật tướng tinh
Hình đẹp rất đoan nghiêm
Trên dưới đều tròn đầy.
Dứt hẳn thân tướng xấu
Đầy đủ các công đức
Ngực nở như Sư tử
Mỗi tướng đẹp khác nhau.*

LINH SƠN PHÁP BẢO ĐẠI TẠNG KINH

Tay chân ánh sáng đẹp
Da như màu vàng tươi
Cho nên các công đức
Mỗi đức không thể chê.
Thân tướng đẹp thứ tự
Lìa các tướng thô xấu
Tướng rốn tròn và thẳng
Lỗ sâu không quanh co,
Tất cả các phần thân
Công đức tụ hợp thành
Các hạnh đều thanh tịnh
Sáng sạch lìa tối dơ.
Thân công đức như thế
Thiện đủ không nghi ngờ
Vì vậy các thế gian
Thích nhìn không nhàm chán.
Đứng dậy như rồng chúa
Mạnh mẽ động hang sâu
Bước đi như trâu chúa
Uy như sư tử chuyển.
Thân tướng rất mềm mại
Khớp xương không rời nhau
Bước tới như ngỗng chúa
Không mau cũng không chậm.
Bụng thon không lộ ra
Sườn mềm mại bằng phẳng
Lông sáng bóng xuôi phải
Ánh sáng như điện chớp.
Bước đi tới hoặc lui
Các tướng hiện điềm lành
Lìa các màu đen tối
Không có nốt ruồi xấu.
Mày như trăng đầu tháng
Cũng như vàng đen huyền
Mắt trong không đục dơ
Mắt lớn sáng như sao.
Miệng Ngài vuông tròn đẹp
Tiếng hay phát âm hòa
Các tướng vượt quần sinh
Lìa những dây phiền não.
Lông mày rất tươi đẹp
Mũi thẳng ống treo ngược
Hai mắt lớn và dài
Như cánh hoa sen xanh,
Mi đều giáp liền nhau

LINH SƠN PHÁP BẢO ĐẠI TẠNG KINH

Tướng tròn đầy như khuôn
Răng dài sắc đều nhau
Răng sáng tỏa trong miệng,
Lông thân ngang bằng nhau
Cổ, họng không cao thấp
Cho nên tướng Cù-đàm
Người, trời không bằng được.
Đầu tròn như chiếc dù
Xương trên đỉnh ngang bằng
Da trán không nhăn nheo
Như viên ngọc thật tròn.
Lông Cù-đàm mịn màng
Không rối, không phân tán
Uyển chuyển xoay về phải
Thường xuất tỏa hương thơm,
Lông Cù-đàm tươi sạch
Trần cấu không thể nhiễm
Như lưu ly trong sáng
Không bị vấy bùn dơ,
Lông Cù-đàm đầy đủ
Từng sợi thứ tự mọc
Như cây cỏ Lãng chỉ
Đều mịn không rối nhau,
Lông Cù-đàm mềm mại
Như lông bụng ong chúa
Lìa tướng bệnh yếu già
Tóc đen không đổi trắng.
Ngực Cù-đàm nở nang
Giống như sư tử vương
Như voi, như lộng cao
Cũng như mốt Kim cang,
Như bình vàng đứng thẳng
Như bức tranh cuốn tròn
Như hoa Bát-đầu-ma
Như ngọc công đức trời,
Như ngòi xếp kết già
Mỗi mỗi trong các đốt
Sức như Na-la-diên
Vì vậy, vượt thế gian.
Cù-đàm, ngực chữ vạn
Đầy đủ ngàn cặm xe
Tay chân tướng không khác
Ngàn cặm không khác nhau,
Chủ nhân chính là đây
Các tiểu tướng Cù-đàm

LINH SƠN PHÁP BẢO ĐẠI TẠNG KINH

*Nhị thừa và ngoại đạo
Trời người đều không bằng.*

Đại vương nên biết! Sa-môn Cù-đàm đã thành tựu thân với các tướng đẹp như thế. Tất cả chúng sinh không ai có được như vậy, nên ta nói Sa-môn Cù-đàm không có lỗi lầm.

Đại vương nên biết! Sa-môn Cù-đàm hoàn toàn thành tựu năng lực tâm đại Từ, có thể làm đến lợi ích rất lớn cho tất cả chúng sinh, không có tâm hại. Tâm đại Từ ấy không bị ngăn ngại, không bị cách trở, luôn luôn vận hành, tự nhiên tỏa chiếu khắp các cảnh giới trong thế gian, đi thẳng vào phiền não sử của các chúng sinh.

Đại vương nên biết! Giống như nước trong sạch, nhờ ngọc báu Ma-ni, vì bản chất của nó làm trong sạch nước, tự nó là trong sáng mà làm cho tất cả nước đục thành trong. Cũng vậy, nước tâm đại Từ, tự thân thanh tịnh, lại có khả năng làm cho thanh tịnh tất cả nước đục kiến chấp, bùn phiền não của tất cả chúng sinh. Sa-môn Cù-đàm đã hoàn toàn thành tựu rộng lớn như thế, nên ta nói Sa-môn Cù-đàm không có lỗi lầm.

Rồi nói kệ rằng:

*Cù-đàm đại Từ bi
Xem khắp mười phương cõi
Tâm đối các chúng sinh
Không lúc nào rời bỏ,
Nên gọi Phật Thế Tôn
Thành tựu tâm đại Bi
Vì thế, Nhất thiết trí
Không có những lỗi lầm.
Như nước trong sạch kia
Ngọc như ý ma-ni
Tự thể vốn sáng trong
Làm sạch các nước đục,
Cũng vậy, Đức Cù-đàm
Tự tánh lià cấu bẩn
Dùng nước tâm đại Từ
Sạch tâm như chúng sinh.*

Đại vương nên biết! Đối với chúng sinh, Sa-môn Cù-đàm đã hoàn toàn thành tựu ba mươi hai quán tâm đại Bi.

Ba mươi hai quán tâm đó là:

1. Sa-môn Cù-đàm thấy các chúng sinh rơi vào chỗ tối tăm, ngu si, nên khởi tâm Từ bi.
2. Sa-môn Cù-đàm thấy các chúng sinh rơi vào sự ràng buộc của vô minh, nên khởi tâm đại Bi.
3. Sa-môn Cù-đàm thấy các chúng sinh bị rơi vào nơi rất nguy hiểm trong thế gian, nên khởi tâm đại Bi.
4. Sa-môn Cù-đàm thấy các chúng sinh từ bỏ chốn tịch tịnh, đi theo thế gian, nên khởi tâm đại Bi.
5. Sa-môn Cù-đàm thấy các chúng sinh rơi xuống thác dữ, trôi theo dòng, nên khởi tâm đại Bi.
6. Sa-môn Cù-đàm thấy các chúng sinh rơi vào chốn điên đảo, nguy hiểm đau khổ

tốt cùng, nên khởi tâm đại Bi.

7. Sa-môn Cù-đàm thấy các chúng sinh đi theo đường ác, từ bỏ Thánh đạo, nên khởi tâm đại Bi.

8. Sa-môn Cù-đàm thấy các chúng sinh bị dây phiền não lớn trói buộc và luôn luôn bị các lưới phiền não vây bủa, nên khởi tâm đại Bi.

9. Sa-môn Cù-đàm thấy các chúng sinh ở trong các cảnh giới thường không đầy đủ, không thỏa mãn, nên khởi tâm đại Bi.

10. Sa-môn Cù-đàm thấy các chúng sinh bị các ái nhiễm làm chủ, không được tự tại, nên khởi tâm đại Bi.

11. Sa-môn Cù-đàm thấy các chúng sinh thường bị khổ đau lớn của già, chết dày vò, nhưng không sinh nhàm chán, nên khởi tâm đại Bi.

12. Sa-môn Cù-đàm thấy các chúng sinh không thoát khỏi bệnh tật, thường bị đau khổ bởi những căn bệnh hành hạ, nên khởi tâm đại Bi.

13. Sa-môn Cù-đàm thấy các chúng sinh bị ba ngọn lửa thiêu đốt suốt ngày đêm, không bao giờ dừng nghỉ, nên khởi tâm đại Bi.

14. Sa-môn Cù-đàm thấy các chúng sinh bị trói buộc trong nghề nghiệp thấp hèn làm tăng trưởng sự khổ đau ở thế gian, nên khởi tâm đại Bi.

15. Sa-môn Cù-đàm thấy các chúng sinh thường ôm lòng sợ hãi không an ổn, nên khởi tâm đại Bi.

16. Sa-môn Cù-đàm thấy các chúng sinh bị lợi nhỏ cám dỗ mà quên đi họa lớn, nên khởi tâm đại Bi.

17. Sa-môn Cù-đàm thấy các chúng sinh bị say sưa theo những điều buông lung, không biết răn độc từ xưa đang ngủ trong tâm, trên đường, đồng trống; thường bị oan gia năm ấm theo đuổi, nên khởi tâm đại Bi.

18. Sa-môn Cù-đàm thấy các chúng sinh thường bị các triền cái cướp đoạt tài sản thiện, nên khởi tâm đại Bi.

19. Sa-môn Cù-đàm thấy các chúng sinh bị vô minh che mắt, thường mờ mịt không thấy được bậc thiện tri thức, nên khởi tâm đại Bi.

20. Sa-môn Cù-đàm thấy các chúng sinh thường bị mọi việc làm rối loạn tâm, giống như tơ rối không ai gỡ ra được, nên khởi tâm đại Bi.

21. Sa-môn Cù-đàm thấy các chúng sinh thường ở chỗ ồn ào náo nhiệt, xa lìa nơi tịch tĩnh, nên khởi tâm đại Bi.

22. Sa-môn Cù-đàm thấy các chúng sinh thường ở chỗ hoạn nạn, lìa chốn bình an, nên khởi tâm đại Bi.

23. Sa-môn Cù-đàm thấy các chúng sinh bị tà kiến trói buộc, nên khởi tâm đại Bi.

24. Sa-môn Cù-đàm thấy các chúng sinh rơi vào sự cám dỗ của miếng mồi ngon, nướng theo tà kiến sử, nên khởi tâm đại Bi.

25. Sa-môn Cù-đàm thấy các chúng sinh ở trong đêm dài chấp tướng điên đảo, tâm điên đảo; ở trong pháp vô thường mà khởi ý tưởng là thường, ở trong pháp đau khổ khởi ý tưởng là vui; ở trong pháp bất tịnh sinh ý tưởng là tịnh, ở trong pháp vô ngã mà sinh ý tưởng là ngã, nên khởi tâm đại Bi.

26. Sa-môn Cù-đàm thấy các chúng sinh từ vô thủy đến nay phải nhận lấy việc sinh tử, gánh vác những điều ác xa, chịu đau khổ vô cùng mà không hề mỏi mệt, nên khởi tâm đại Bi.

27. Sa-môn Cù-đàm thấy các chúng sinh nướng theo thế gian, sức lực yếu kém,

LINH SƠN PHÁP BẢO ĐẠI TẠNG KINH

chẳng phải vững chắc mà cho là vững chắc, nên khởi tâm đại Bi.

28. Sa-môn Cù-đàm thấy các chúng sinh bị nhiễm ô làm bẩn, thường ở trong vô số những cấu uế, nên khởi tâm đại Bi.

29. Sa-môn Cù-đàm thấy các chúng sinh bị sự tham ái trói buộc, không biết nhàm chán xa lìa, nên khởi tâm đại Bi.

30. Sa-môn Cù-đàm thấy các chúng sinh bị các việc cúng dường, cung kính chinh phục mà thường mong cầu của cải và các vật cúng dường, nên khởi tâm đại Bi.

31. Sa-môn Cù-đàm thấy các chúng sinh thường bị các cảnh giới trói buộc, sinh tâm lo âu và bực bội, nên khởi tâm đại Bi.

32. Sa-môn Cù-đàm thấy các chúng sinh rơi vào chỗ kiêu căng, ngã mạn, nên khởi tâm đại Bi.

Đại vương nên biết! Đó là Sa-môn Cù-đàm đối với chúng sinh đã thành tựu hoàn toàn ba mươi hai tâm quán đại Bi. Cho nên ta nói Sa-môn Cù-đàm không có lỗi lầm.

Rồi nói kệ rằng:

*Cù-đàm thấy chúng sinh
Nhốt trong ngục thế gian
Luân chuyển đi các cõi
Thường chịu mọi đau khổ,
Ngu tối che tâm họ
Không biết sinh chán lìa
Cho nên Vô Thượng Tôn
Thường khởi tâm đại Bi.
Cù-đàm thấy chúng sinh
Ưa đắm các thế gian
Bốn dòng trời về đâu?
Trôi xuôi không trở lại,
Thường chìm biển sinh tử
Không biết cầu ra khỏi
Cho nên Đấng Mười Lực
Thường khởi tâm đại Bi.
Cù-đàm thấy chúng sinh
Rơi vào hiểm họa lớn
Đi theo con đường tà
Không có người cứu giúp,
Cho nên Cù-đàm quán
Phát khởi tâm đại Bi
Dẫn đến Bồ-đề Phật
Chỗ tối thẳm không sợ.
Cù-đàm thấy chúng sinh
Bị trói trong lao ngục
Làm tội tớ cho ái
Sai đi các cảnh giới,
Trôi lăn biển già chết
Không hay biết gì cả*

LINH SƠN PHÁP BẢO ĐẠI TẠNG KINH

Cho nên Đấng Thập Lực
Thường khởi tâm đại Bi.
Cù-đàm thấy chúng sinh
Đốt mạnh ba loại lửa
Thường ở các đường ác
Bao điều khổ hành hạ,
Rất sợ các đường ác
Không có nơi nương tựa
Cho nên Đấng Thập Lực
Thường khởi tâm đại Bi.
Cù-đàm thấy chúng sinh
Ưa đắm trong các cõi
Tâm tự do buông thả
Tham đắm các cảnh giới,
Thường bị mọi điều hại
Nhưng không sinh sợ hãi
Cho nên Đấng Mười Lực
Thường khởi tâm đại Bi.
Cù-đàm thấy chúng sinh
Vô minh tăm tối che
Các thứ lộng che chắn,
Không lìa khỏi triền cái
Tà kiến rối như tơ
Không có người tháo gỡ
Cho nên Đấng Thập Lực
Thường khởi tâm đại Bi.
Cù-đàm thấy chúng sinh
Rơi vào đường tà kiến
Vì ở chỗ ái lâu
Tâm thường bị trói buộc,
Trong các nạn như thế
Thích thú không nhàm chán
Cho nên Đấng Thập Lực
Thường khởi tâm đại Bi.
Cù-đàm thấy chúng sinh
Khởi lên tâm điên đảo
Ở trong khổ bất tịnh
Sinh vui ý tưởng tịnh,
Trong vô thường vô ngã
Lại cho thật ngã thường
Cho nên Đấng Thập Lực
Thường khởi tâm đại Bi.
Cù-đàm thấy chúng sinh

LINH SƠN PHÁP BẢO ĐẠI TẠNG KINH

*Nương theo sức yếu kém
Thường mang vác nặng nhọc
Không sinh tâm chán lìa,
Khởi ý tưởng cố chấp
Đắm nhiễm không buông bỏ
Cho nên Đấng Thập Lực
Thường khởi tâm đại Bi.
Cù-đàm thấy chúng sinh
Ở trong biển tham ái
Lợi dưỡng che mắt tâm
Thường cầu cảnh giới dục,
Tâm tham như lửa rừng
Cháy mãi không dừng nghỉ
Cho nên Đấng Thập Lực
Thường khởi tâm đại Bi.
Cù-đàm thấy chúng sinh
Tạo đủ mọi nghiệp khổ
Thường bị mọi buồn bực
Khổ đau dày xéo mãi,
Vì cứu chúng sinh kia
Các phiền não làm hại
Cho nên Đấng Thập Lực
Thường khởi tâm đại Bi.
Cù-đàm luôn quán sát
Tất cả giới chúng sinh
Thường khởi tâm đại Bi
Cho nên không tội lỗi.*

Đại vương nên biết! Sa-môn Cù-đàm hoàn toàn thành tựu ba niệm xứ.

Nhà vua hỏi:

–Thưa Đại sư! Những gì là ba niệm xứ của Như Lai?

Đáp:

–Này Đại vương! Đó là tâm không vui, tâm không giận và tâm không giận không vui.

Nhà vua hỏi:

–Thưa Đại sư! Thế nào là tâm không vui?

Đáp:

–Đại vương! Tâm không vui tức là khi Sa-môn Cù-đàm ở trong nội chúng thuyết pháp, nếu có chúng sinh với thân tâm đoan chánh cung kính, im lặng nghe, tùy thuận tiếp nhận lời dạy và theo lời dạy tu hành, thì đối với chúng sinh này, Sa-môn Cù-đàm cũng không sinh tâm vui mừng, không thích thú, không hớn hởi. Vì sao? Vì Sa-môn Cù-đàm có tâm xả, bình đẳng an trụ trong nhất tâm.

Nhà vua hỏi:

–Thưa Đại sư! Thế nào là tâm không giận?

Đáp:

–Đại vương! Sa-môn Cù-đàm ở trong chúng thuyết pháp. Nếu có chúng sinh thân

LINH SƠN PHÁP BẢO ĐẠI TẠNG KINH

không cung kính, không chuyên tâm lắng nghe, quay lòng lại với Thánh giáo, thực hành không đúng lời dạy, thì đối với chúng sinh này Sa-môn Cù-đàm cũng không tức giận, chỉ khởi tâm nhẫn, không sinh tâm không tin, cũng không sinh tâm nghĩ người kia không nghe theo lời dạy của mình. Vì sao? Vì Sa-môn Cù-đàm đã có tâm xả, bình đẳng và an trụ trong nhất tâm.

Nhà vua hỏi:

–Thưa Đại sư! Thế nào là tâm không giận, không vui?

Đáp:

–Đại vương! Sa-môn Cù-đàm ở trong chúng thuyết pháp. Trong chúng ấy, có người thân nghiêm chỉnh cung kính, lắng tai nghe, tùy thuận ghi nhớ lời dạy và theo lời dạy để tu hành; hoặc có người không cung kính, để ngoài tai, quay lưng với Thánh giáo, không tu hành như pháp. Đối với hai hạng người này, Sa-môn Cù-đàm không sinh tâm vui mừng, thích thú, hờn hỷ và cũng không sinh tâm giận, không khởi tâm bất nhẫn, không khởi tâm không tin, cũng không nghĩ rằng người kia trái với lời dạy của ta. Vì sao? Vì Sa-môn Cù-đàm đã có tâm xả, bình đẳng và an trụ trong nhất tâm. Đại vương! Sa-môn Cù-đàm trụ tâm vào ba niệm này, không ô nhiễm. Cho nên ta nói, Sa-môn Cù-đàm không có lỗi lầm.

Rồi nói kệ rằng:

*Cù-đàm khi thuyết pháp
Người nhất tâm tiếp nhận
Thường trụ ở chánh niệm
Không khởi tâm vui mừng.
Cù-đàm khi thuyết pháp
Người không lắng tâm nghe
Thường trụ ở chánh niệm
Cũng không khởi tâm giận.
Cù-đàm khi thuyết pháp
Người nghe hay không nghe
Thường trụ ở bình đẳng
Không giận cũng không vui.*

Đại vương nên biết! Sa-môn Cù-đàm đã hoàn toàn thành tựu ba nghiệp không giữ gìn.

Nhà vua hỏi:

–Thưa Đại sư! Như Lai hoàn toàn thành tựu ba nghiệp không giữ gìn là những gì?

Đáp:

–Đại vương! ba nghiệp đó là:

1. Không cần giữ gìn thân nghiệp.
2. Không cần giữ gìn khẩu nghiệp.
3. Không cần giữ gìn ý nghiệp.

Nhà vua hỏi:

–Thưa Đại sư! Thế nào là không cần giữ gìn thân nghiệp?

Đáp:

–Đại vương! Những hành động về thân của Sa-môn Cù-đàm đều thanh tịnh. Sa-môn Cù-đàm không có các hạnh bất tịnh. Cho nên Sa-môn Cù-đàm không nghĩ rằng, hành động về thân của ta bất tịnh, sợ người khác biết nên khởi tâm giữ gìn đề phòng. Vì

sao? Vì Sa-môn Cù-đàm không có hành động về thân bất tịnh. Đó là không giữ gìn thân nghiệp thứ nhất.

Nhà vua hỏi:

–Thưa Đại sư! Thế nào là không giữ gìn khẩu nghiệp?

Đáp:

–Đại vương! Miệng của Sa-môn Cù-đàm thanh tịnh. Sa-môn Cù-đàm là người có khẩu nghiệp thanh tịnh, cho nên không nghĩ rằng hành động của miệng là bất tịnh, sợ người khác biết nên giữ gìn đề phòng. Vì sao? Vì Sa-môn Cù-đàm có khẩu nghiệp thanh tịnh. Đó là không cần giữ gìn khẩu nghiệp thứ hai.

Nhà vua hỏi:

–Thưa Đại sư! Thế nào là không cần giữ gìn ý nghiệp?

Đáp:

–Đại vương! Ý nghiệp của Sa-môn Cù-đàm thanh tịnh. Sa-môn Cù-đàm là người có ý nghiệp thanh tịnh, cho nên Sa-môn Cù-đàm không nghĩ rằng ý nghĩ của là bất tịnh, sợ người khác biết nên khởi tâm đề phòng giữ gìn. Vì sao? Vì Sa-môn Cù-đàm có ý nghiệp thanh tịnh. Đó là không cần giữ gìn ý nghiệp thứ ba.

Đại vương nên biết! Sa-môn Cù-đàm hoàn toàn thành tựu ba việc không cần giữ gìn nghiệp. Cho nên ta nói Sa-môn Cù-đàm không có lỗi lầm.

Rồi nói kệ rằng:

*Ba nghiệp của Cù-đàm
Lìa vọng và vô úy
Cho nên thường thanh tịnh
Ra đời hộ thế giới,
Vì các chúng đệ tử
Tâm bình đẳng thuyết pháp
Người có lỗi thì bỏ
Người không lỗi khiến giữ.*

Đại vương nên biết! Sa-môn Cù-đàm thành tựu Nhất thiết chủng trí thanh tịnh.

Nhà vua hỏi:

–Thưa Đại sư! Thế nào là Nhất thiết chủng trí thanh tịnh của Như Lai?

Đáp:

–Đại vương! Nhất thiết chủng trí thanh tịnh của Sa-môn Cù-đàm, có bốn thứ.

1. Thân Nhất thiết chủng trí thanh tịnh.
2. Quán Nhất thiết chủng trí thanh tịnh.
3. Tâm Nhất thiết chủng trí thanh tịnh.
4. Trí Nhất thiết chủng trí thanh tịnh.

Nhà vua hỏi:

–Thưa Đại sư! Thế nào là Thân Nhất thiết chủng trí thanh tịnh của Như Lai?

Đáp:

–Đại vương nên biết! Thân Nhất thiết chủng trí thanh tịnh của Sa-môn Cù-đàm là lìa các phiền não; tất cả những tập khí đều chấm dứt không còn nữa, tùy ý muốn hay xả, sinh khởi hay thoái lui, ở trong tất cả mọi nơi thân được tự tại. Đó là Thân Nhất thiết chủng trí thanh tịnh.

Nhà vua hỏi:

–Thưa Đại sư! Thế nào là Quán Nhất thiết chủng trí thanh tịnh của Như Lai.

LINH SƠN PHÁP BẢO ĐẠI TẠNG KINH

Đáp:

–Đại vương! Quán Nhất thiết chủng trí thanh tịnh của Sa-môn Cù-đàm là đối với thân ứng hóa đã lìa khỏi tất cả phiền não và tập khí phiền não, chấm dứt không còn sự luân chuyển chìm nổi, trong các quán được tự tại. Đó là Quán Nhất thiết chủng trí thanh tịnh.

Nhà vua hỏi:

–Thưa Đại sư! Thế nào là Tâm Nhất thiết chủng trí thanh tịnh của Như Lai?

Đáp:

–Đại vương! Tâm Nhất thiết chủng trí thanh tịnh của Sa-môn Cù-đàm là đã xa lìa hết tất cả phiền não, tập khí phiền não và tâm nhiễm ô, tâm được tự tại, chứa đầy đủ các thiện căn. Đó là Tâm Nhất thiết chủng trí thanh tịnh.

Nhà vua hỏi:

–Thưa Đại sư! Thế nào là Trí Nhất thiết chủng trí thanh tịnh của Như Lai?

Đáp:

–Đại vương! Trí Nhất thiết chủng trí thanh tịnh của Sa-môn Cù-đàm là tất cả các phần vô minh và các phiền não và tập khí phiền não đều đã dứt trừ không còn nữa, được tự tại trong các pháp, không còn chướng ngại. Đó là Trí Nhất thiết chủng trí thanh tịnh.

Đại vương nên biết! Sa-môn Cù-đàm hoàn toàn thành tựu Nhất thiết chủng trí thanh tịnh như thế. Cho nên ta nói, Sa-môn Cù-đàm không có lỗi lầm.

Rồi nói kệ rằng:

*Cù-đàm Nhất thiết trí
Nương theo bốn tịnh pháp
Cho nên thấy vô cấu
Trí tuệ thân tự tại
Cù-đàm tuệ thanh tịnh
Đầy đủ bốn loại trí
Phiền não tập khí diệt
Cho nên không lỗi lầm.*

